

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdessä huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: varhaiskasvatus, jota tarjotaan myös vuorohoitoa tarvitseville, perhepäivähoito, esiopetus, lakisääteinen lasten kunnallinen kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki sekä yksityisen hoidon kuntalisä. Palveluja järjestetään osin yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Houkutteleva ja saavutettava Orivesi Olemme Tampereen kaupunkiseudun rohkeasti kehittyvä ja saavutettava kaupunki, jossa liikenne toimii. Olemme houkutteleva ja toimiva ympäristö yrittämiselle ja asumiselle. Orivedelle on enemmän muuttajia kuin täältä lähtijöitä.	Asemanseutu	
Hyvinvoiva ja turvallinen Orivesi Tarjoamme turvallisen asuin ympäristön oivalliseen arkeen ja hyvinvointiin. Olemme ainutlaatuinen liikunnan ja kulttuurin kaupunki.	Valtatie 9:n alue Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelman toteuttaminen. Mittari: Varhaiskasvatuksessa olevien lasten liikkuminen lisääntyy alkukartoitukseen verrattuna.	
Palveleva ja vireä Orivesi	Kansainvälisyyskasvatuksen edelläkävijä Varhaiskasvatuksessa eTwinning toteutuu eri päiväkodeissa (Vuokkokuja, Orivarsa, Niittykukka).	

Kehitämme keskustaa entistä houkuttelevammaksi ja vahvistamme palvelutarjontaamme yrittäjälähtöisesti.		
Kannustamme kyliä kehittymään sekä vahvistamme aktiivisen kuntalaisyhteisön ja kolmannen sektorin toimintaa. Tuomme esille kylien vakinaisen ja vapaa-ajan asumisen mahdollisuuksia.		
Kestävä talous ja hyvinvoiva henkilöstö Huolehdimme, että kaupunkikonsernin talous on kunnossa ja tarvittavat investoinnit on toteutettu vastuullisesti.		
Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista. Työntekijämme suosittelevat kaupunkia työnantajana.	Osaamisen lisääminen tunnetaitojen sekä lasten ja aikuisten vireys- ja kuormitustilojen merkityksestä varhaiskasvatuksen arjessa (opinnäytetyön tulosten pohjalta). Mit-tari: • täydennyskoulutuksen toteuttaminen. Varhaiskasvatuksen nykytila arvioidaan ja sitä kehitetään tulosten pohjalta. • Kaikki päiväkodit ja perhepäivähoito osallistuvat Karvin kansalliseen tiedonkeruuseen alle 3-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen nykytilasta. • Henkilöstölle toteutetaan arviointikysely vuoden 2027 loppuun mennessä. • Tulosten perusteella hyödynnetään kyselystä saatuja palautteita varhaiskasvatuksen laadun kehittämisessä. Jokaisesta yksiköstä nimetään vähintään yksi laadun kehittämisen tavoite. Tavoitteen määrittämisessä hyödynnetään lisäksi Oriveden varhaiskasvatusyksiköiden johtajien koordinoimaa	

	Pirkanmaan Loisto-verkoston materiaalia. Seudullista johtamisosaamisen kartoitusta hyödynnetään varhaiskasvatuksen johdon osaamisen kehittämisessä. Mittari: • Osallistutaan johtamisosaamisen kartoituksen perusteella tuotettuun koulutukseen.	
--	--	--

Taloussuunnitelman muut perustelut

- **Vuodeksi 2027 saadut hankerahoitukset:**

- Erasmus+ -akkreditointi V
- Vaka NordPlus II
- Varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet

Perusopetus

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Perusopetus on osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa, ja se tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Perusopetus antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin sekä ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Jokaisella perusopetusta antavalla koululla on opetus- ja kasvatustehtävä. Tämä tarkoittaa oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista yhteistyössä kotien kanssa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden osaamisen monipuoliseen kehittämiseen ja rakentaa oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä. Opetus edistää osallisuutta ja kestävää elämäntapaa sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Perusopetus kasvattaa oppilaita ihmisoikeuksien tuntemiseen, kunnioittamiseen ja puolustamiseen.

Perusopetuksen yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta ja osaltaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä. Perusopetuksen kulttuuri-tehtävänä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa. Perusopetuksen globaalikasvatus luo osaltaan edellytyksiä oikeudenmukaiselle ja kestäväälle kehitykselle YK:n asettamien kehitystavoitteiden suuntaisesti.

Perusopetuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: perusopetus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Houkutteleva ja saavutettava Orivesi Olemme Tampereen kaupunkiseudun rohkeasti kehittyvä ja saavutettava kaupunki, jossa liikenne toimii.	Asemanseutu	
Olemme houkutteleva ja toimiva ympäristö yrittämiselle ja asumiselle. Orivedelle on enemmän muuttajia kuin täältä lähtijöitä.		
Hyvinvoiva ja turvallinen Orivesi Tarjoamme turvallisen asuinympäristön oivalliseen arkeen ja hyvinvointiin.	Valtatie 9:n alue Vahvistetaan lasten, nuorten ja henkilökunnan turvallista koulupäivää. Mittarit: Orivesi osallistuu seudulliseen Kohti turvallista koulua -hankkeeseen.	

	Kiusaamisen dokumentointiin liittyvä toimintamalli ja Wilma-lomake otetaan käyttöön.	
Olemme ainutlaatuinen liikunnan ja kulttuurin kaupunki.	Edistämme lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa hanketyön avulla. Mittarit: - Liikkuva koulu ja Move! -hanketyö toteutuu kaikissa kouluissa. - Liikkuva koulu ja Move! -hankkeen yksilölliseen liikuntaneuvontaan osallistuu vähintään 40 oppilasta. Vahvistetaan perusopetuksen oppilaiden uima- ja vesiturvallisuustaitoja. Mittarit: - Kaikki uimaan turvallisesti! -hanke toteutuu kaikissa kouluissa. - Pohjoismaisen uimataitotestin läpäisseiden 6.–9.-luokkalaisten osuus on vähintään 70 %. - Uimataitoisten lasten ja nuorten osuus kasvaa hankkeen lähtötilanteeseen verrattuna.	
Palveleva ja vireä Orivesi	Kansainvälisyyskasvatuksen edelläkävijä Orivedellä lapsista ja nuorista kasvaa osaavia, vastuullisia ja aktiivisia maailmankansalaisia. Kansainvälisyys- ja kestävyyskasvatus ovat pysyvä osa kaikkien Oriveden koulujen toimintakulttuuria, ja Erasmus+ -akkreditointikonsortio toteutetaan suunnitellusti. Mittarit: - Selkeytetään ja vakinaistetaan yhteistyötä pedagogisesti valittujen eurooppalaisten koulujen kanssa. Sitoudutaan liikkuvuuksien vastavuoroisuusperiaatteeseen. - Luodaan kansainvälisten liikkuvuuksien uusi kaupunkitasoinen rahoitusmalli perusopetukseen.	

Kehitämme keskustaa entistä houkuttelevammaksi ja vahvistamme palvelutarjontaamme yrittäjälähtöisesti.		
Kannustamme kyliä kehittymään sekä vahvistamme aktiivisen kuntalaisyhteisön ja kolmannen sektorin toimintaa. Tuomme esille kylien vakinaisen ja vapaa-ajan asumisen mahdollisuuksia.		
Kestävä talous ja hyvinvoiva henkilöstö Huolehdimme, että kaupunkikonsernin talous on kunnossa ja tarvittavat investoinnit on toteutettu vastuullisesti.		
Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista. Työntekijämme suosittelevat kaupunkia työnantajana.	Oppilaiden käyttäytymistä ohjataan tutkimustiedon perusteella. Mittari: - Kaikki peruskoulut lähtevät mukaan ProKoulu-toimintamalliin. ProKoulu-toimintamalli on usean vuoden mittainen tiimiperustainen kehitysprosessi, jossa koulun toimintakulttuuria, opettajien kasvatustasaamista ja oppilaiden käyttäytymisen ohjaamista kehitetään tutkimustiedon avulla. Seudullista johtamisosaamisen kartoitusta hyödynnetään perusopetuksen johdon osaamisen kehittämisessä. Mittari: - Osallistutaan johtamisosaamisen kartoituksen perusteella tuotettuun koulutukseen.	

Taloussuunnitelman muut perustelut

- Vuodeksi 2027 saadut hankerahoitukset:**
 - Erasmus+ -akkreditointi V
 - Koulun kerhotoiminnan tukeminen
 - Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet
 - Move – Liikettä luokkiin 3
 - Kaikki turvallisesti uimaan!

- **Seudulliset hankkeet:**
 - Kohti turvallista koulua
 - Suomi toisena kielenä opetuksen kehittäminen

Lukiokoulutus

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Yleissivistys koostuu arvoista, tiedoista, taidoista, asenteista ja tahdosta, joiden avulla opiskelija oppii ajattelemaan itsenäisesti ja kriittisesti sekä toimimaan vastuullisesti, myötätuntoisesti, yhteisöllisesti ja menestyksekkäästi. Lukiokoulutuksella on opetus- ja kasvatustehtävä, ja opintojen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katsomustaan sekä paikkaansa maailmassa.

Lukiokoulutus rakentuu perusopetuksen oppimäärälle. Se antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutus ohjaa opiskelijaa tulevaisuuden suunnitelmien laadintaan ja elinikäiseen oppimiseen.

Oriveden lukio on Oriveden seudun (Orivesi, Juupajoki) yleissivistävää toisen asteen opetusta antava oppilaitos. Oriveden lukiossa on yleislinja, lentopallo- ja urheilulinja sekä kirjoittajalinja. Lukio on saanut Unesco-koulustatuksen eli on virallinen maailmanlaajuisen UNESCO ASPnet -kouluverkoston jäsen. Oriveden lukio toimii samassa kiinteistökokonaisuudessa Oriveden yhteiskoulun vuosiluokkien 7–9 kanssa.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu järjestää Orivedellä ammatillista koulutusta nuorille sekä aikuisille. Oriveden lukio järjestää opetusta myös yhteisille kahden tutkinnon opiskelijoille.

Lukiokoulutuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: lukiokoulutus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Houkutteleva ja saavutettava Orivesi Olemme Tampereen kaupunkiseudun rohkeasti kehittyvä ja saavutettava kaupunki, jossa liikenne toimii.	Asemanseutu	
Olemme houkutteleva ja toimiva ympäristö yrittämiselle ja asumiselle. Orivedelle on enemmän muuttajia kuin täältä lähtijöitä.		
Hyvinvoiva ja turvallinen Orivesi Tarjoamme turvallisen asuinympäristön oivalliseen arkeen ja hyvinvointiin.	Valtatie 9:n alue	
Olemme ainutlaatuinen liikunnan ja kulttuurin kaupunki.	Opiskelijoiden liikkumista edistään. Mittari:	

	- Jatketaan Liike joka oppitunnilla -toimintatapaa. Lukutaitoa ja lukemisen kulttuuria kehitetään. Mittari: - Otetaan käyttöön Luku-tuokio: kaikki lukevat oppitunneilla kirjaa viikoittain sovitun ajan.	
Palveleva ja vireä Orivesi Kehitämme keskustaa entistä houkuttelevammaksi ja vahvistamme palvelutarjontaamme yrittäjälähtöisesti.	Kansainvälisyyskasvatuksen edelläkävijä Kansainvälisyyskasvatuksen edelläkävijä Orivedellä nuorista kasvaa osaavia, vastuullisia ja aktiivisia maailmankansalaisia. Kansainvälisyys- ja kestävyyskasvatus ovat pysyvä osa lukion toimintakulttuuria, ja Erasmus+ -akkreditointikonsortio toteutetaan suunnitellusti. Mittarit: - Selkeytetään ja vakinaistetaan yhteistyötä pedagogisesti valittujen eurooppalaisten koulujen kanssa. Sitoudutaan liikkuvuuksien vastavuoroisuusperiaatteeseen. - Luodaan kansainvälisten liikkuvuuksien uusi kaupunkitasoinen rahoitusmalli lukiokoulutukseen.	
Kannustamme kyliä kehittymään sekä vahvistamme aktiivisen kuntalaisyhteisön ja kolmannen sektorin toimintaa. Tuomme esille kylien vakinaisen ja vapaa-ajan asumisen mahdollisuuksia.		
Kestävä talous ja hyvinvoiva henkilöstö	Lukiokoulutuksen taloutta kehitetään kestävästi. Mittari: - Selvitetään kirjoittajalinjan vetovoimaisuutta ja kustannusrakennetta. Kirjoittajalinjalla aloittaa vähintään 8 opiskelijaa. Painotuslinjojen vetovoimaa kehitetään edelleen. Mittari: - Muualta tulevien opiskelijoiden määrä on vähintään 12.	

Huolehdimme, että kaupunkikonsernin talous on kunnossa ja tarvittavat investoinnit on toteutettu vastuullisesti.		
Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista. Työntekijämme suosittelevat kaupunkia työnantajana.	Henkilöstön osaamisen kehittämisessä ja jakamisessa hyödynnetään seudullista verkostoyhteistyötä. Mittari: • Lukion opettajat osallistuvat seudulliseen aineryhmätyöskentelyyn. Seudullista johtamisosaamisen kartoitusta hyödynnetään lukiokoulutuksen johdon osaamisen kehittämisessä. Mittari: • Osallistutaan johtamisosaamisen kartoituksen perusteella tuotettuun koulutukseen.	

Taloussuunnitelman muut perustelut

- **Vuodeksi 2027 saadut hankerahoitukset:**
 - Erasmus+ -akkreditointi V

Hallintopalvelut

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Hallintopalvelujen tehtävänä on vastata koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahallinnosta, opiskeluhuollosta, henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä hanketoiminnasta. Hallinnolla on kokonaisvastuu Oriveden kaupungin kasvatus- ja opetuspalvelujen suunnittelusta ja kehittämisestä.

Hallintopalvelujen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: hallinnon, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja elämänlaatupalveluiden tulosalueet. Kaupungin hallinto- ja talouspalvelut vastaavat kasvatus- ja opetuspalvelukeskuksen toimistopalveluiden tuottamisesta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Houkutteleva ja saavutettava Orivesi Olemme Tampereen kaupunkiseudun rohkeasti kehittyvä ja saavutettava kaupunki, jossa liikenne toimii.	Asemanseutu	
Olemme houkutteleva ja toimiva ympäristö yrittämiselle ja asumiselle. Orivedelle on enemmän muuttajia kuin täältä lähtijöitä.		
Hyvinvoiva ja turvallinen Orivesi Tarjoamme turvallisen asuinympäristön oivalliseen arkeen ja hyvinvointiin.	Valtatie 9:n alue	
Olemme ainutlaatuinen liikunnan ja kulttuurin kaupunki.		
Palveleva ja vireä Orivesi Kehitämme keskustaa entistä houkuttelevammaksi ja vahvistamme palvelutarjontaamme yrittäjälähtöisesti.	Kansainvälisyyskasvatuksen edelläkävijä	
Kannustamme kyliä kehittymään sekä vahvistamme aktiivisen kuntalaisyhteisön ja kolmannen sektorin toimintaa. Tuomme esille kyllien vakinaisen ja vapaa-ajan asumisen mahdollisuuksia.		
Kestävä talous ja hyvinvoiva henkilöstö		

Huolehdimme, että kaupunkikonsernin talous on kunnossa ja tarvittavat investoinnit on toteutettu vastuullisesti.		
Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista. Työntekijämme suosittelevat kaupunkia työnantajana.	Kehitämme työnjakoa kansainvälisissä oppilas-, opiskelija- ja henkilöstöliikkuvuuksissa. Mittari: • Luodaan selkeä ohjeistus kansainvälisistä liikkuvuuksista oppilaille, opiskelijoille, huoltajille ja henkilöstölle. • Opetus- ja toimistohenkilöstön työnjako organisoidaan uudelleen.	